

lišče in s tem odrediti smer. Načelna važnost gre pri tem slavljencu teh dni, Jos. Stritarju, ki je bil tudi na tem polju reformator ter je bistveno predrugačil nazore, ki so bili podedovani iz Slomškove dobe. „Zgodba bodi povsem sama v sebi resnična, resnična v estetičnem zmislu, to je taka, da bi se bila res lahko godila tako, kakor jo pripovedujem . . . Sosebno je paziti na otroke, da ne bodo same puhle abstrakcije, kakršnih ravno potrebuje pisatelj . . . Ne slepimo se, ne zahtevajmo od nam izročene mladine neke idealnosti, katera je bila nam tuja, da naj veseli njo, kar je bilo nam dolgočasno.“ Brinarjev članek končuje z besedami: „Da bi nam kmalu vstalo več takih mladinoľjubov, kakor je Stritar!“

Dr. Fr. Itešič.

Kritike in prevodi za poskušnjo. Spisal dr. Karel Glaser, vodja zasebnega gimn. zavoda. Samozaložba. Tisk K. Graffaja v Ogrskem Brodu. Knjižica obsega razpravo o Funtkovem prevodu „Kralja Leara“ in o Cankarjevem prevodu „Romea in Julije“ ter prinaša izdajateljev nemški prevod po ene Levstikove, Cimpermanove, Aškerčeve, Medvedove, Pagliaruzzijeve, Sardenkove, Cankarjeve in Zupančičeve pesmi. Iz epiloga posnemljemo, v kateri smeri je gospod izdajatelj ta čas literarno delaven.

Kraški svet in kraške vode. Predaval nadinženir Ivan Sbrizaj v Cerknici dne 21. januarja 1906. Ponatis iz „Notranjca“. Ljubljana, 1906. Tiskarna J. Blasnika naslednikov. Zanimiva študija o vodnih razmerah na kraškem svetu, ki bo razpršila marsikatero krivo mnenje, ki je veljalo doslej o vzrokih obdobjno nastopajočih povodnji po Notranjskem in Dolenjskem, obvarovala nemara pa tudi mnogih stroškov one faktorje, ki so smatrali odvajanje kraških voda dozdej za povsem izvršljivo in primeroma lahko nalogo!

Glasbene Matice koncert dne 12. maja se je vrnil po svojem sporedu v milje prirediteljev, katerim je namen, podajati mnogo in raznovrstnega, da ima vsak svoj užitek. Zborovi nastopi, pianistovska in goslarska proizvajanja, slovenska, nemška, češka in srbska literatura in k vsemu temu zagotovilo, da podaja spored le novosti, novosti vsaj v koncertnem sporedu Matičnem. Kot novosti so zanimale pred vsem nove skladbe slovenskih skladateljev onega, ki mu je kaj za razvoj domače glasbe. Najsmelejši je Emil Adamič s svojo „Ivanico“, moškim zborom, ki mu je hvaliti temperamentni polet, zmisel za krepak ritem in harmonične lepote. Le prisrčnosti je premalo, tako kakor je ni dosti v Hrabroslava Vogriča zboru „Lahko noč“, ki se mu je posrečil pač lepo doneči pričetek in barkarolasto zaslajeni zvršetek, ki pa je sicer le dobra, toda brez notranjega sklada izvršena skladba. Nežno čutnost je hvaliti pri Oskarja Deva „Zarji“, mešanem zboru, pevanem iz srca in prešinjnenem z mislimi hipnega srečnega razpoloženja. Dr. Gustava Ipavca moški zbor „Oblaček“ diči blagoglasje, polna toplega in v vplivnosti svojega harmoničnega krasa v nemajočega učinka sta pa Jos. Procházke mešana zbor „Ljubezen“ in „Izpremenjeno srce“.

Iz drugonarodnih skladb je omeniti pred vsem po St. St. Mokranjcu prirejeno srbsko-makedonsko „Kozar“, v kateri se družijo pač vse, kar more razvneti pevca do navdušenja ob proizvajanju; poskočni humor, šaljiva razposajenost se družita tu

z ritmičnimi in harmoničnimi lepotami v učinek, ki zadovoljuje in ki vnema. Liadova ruska narodna „Vozle rečki, vozle mostu“ pa podaja ono ljubeznivo melodiko, ki nam omili rusko glasbo kot samosvojo iznajditeljico lepih melodij. A Kirchla peteroglasni moški zbor „Oj čudovito krasna je“ preplavlja sladkoben patos, podaje pa zboru v svoji mogočni popolnosti predmet hvaležnega proizvodjanja. Nemškima mešanima zboroma „Dekle“ in „Radost ljubici“ sta skladateljev renomirani imeni Johannes Brahms in J. Herbeck porok za popoln učinek. Prešinja ju velik duh, vznositost krepostnega umetniškega hotenja. Proizvajanje je bilo kajpada vzorno, saj je bil koncert „Glasbene Matice“, koncert Mateja Hubada, ta dva faktorja pa osigurata v vsakem oziru neoporečen uspeh. Koncertnem sporedu so se privzeli tudi nastopi pianista Jos. Procházke in violinista Karla Jeraja, ki sta znala oba zanimati po svojih yrlinah za proizvodbe na svojih glasbilih.

Dr. Vladimir Foerster.

Med revijami

„**Österreichische Rundschau**“ je prinesla v zvezku z dne 3. maja t. l. izborna pisan pregled našega slovstvenega gibanja v letu 1905. iz peresa dr. Ivana Prijatelja. Opozarjamo vse prijatelje prave kritike na ta spis.

„**Slovenski Tehnik**“. Glasilo kluba slovenskih tehnikov v Pragi. Strokovni urednik: I. V. Hráský, profesor češke tehnike v Pragi. Odgovorni urednik: Ciril Jekovec, „slušatelj češke tehnike v Pragi. „Slovenski Tehnik“ izhaja mesečno v 30.000 iztisih kot brezplačna priloga znamenitejših naših političnih časopisov. Naroča pa se lahko tudi neposredno pri upravništvu „Slovenskega Tehnika“ in znaša celoletna naročnina 1 K 20 h. Hvale vredno, požrtvovalno podjetje, ki bo mnogo koristilo, ako bodo hoteli oni, ki jim je list namenjen. Treba čitati in učiti se!

„**Perotninar**“. I. slovenski ilustrovan mesečnik za umno perotninarstvo s priveskom za umno rejo vseh malih domačih živali. Urednik in izdajatelj: Anton Lehrmann. Tržič, Gorenjsko. List izhaja prvi dan v mesecu ter stane 2 K 40 vin. na leto.

Slavjanskija Izvěstija za l. 1905., št. 8. in za leto 1906., št. 1. — Tu čitamo konec Prijateljevih člankov „Slovenci in njih literatura“, ki govori o Levstikovi in Stritarjevi dobi, nadalje kratko o naši najnovejši književnosti. Iz nemškega rokopisa je to Prijateljevo razpravo prevedel tudi pri nas znani prof. Iljinskij. Istotam (št. 8.) je objavil Jacimírskij članek o „Franu Prešernu in njegovi liriki“, ki očitvidno ni gol posnetek sličnih razprav, temveč sloni na lastnem pisateljevem proučevanju našega pesnika, in pa prevode iz slovanskih pesnikov: prevedene so tri Aškerčeve od S. Štejna („Poslednja noč“, „Karmen“, „Iz potnega dnevnika“ — v železnici med St. Peterburgom in Moskvo), ena Kržišnikova od Noviča, ena pesem črnogorskega kneza Nikole I. od Jacimírškega. x.